

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 860/2015
29.06.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Љубиша Костадиновић из ..., против туженог „ББ“ из ..., чији је пуномоћник адвокат Тања Минчић Марковић из ..., одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3066/14 од 21.01.2015. године, у седници одржаној 29.06.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3066/14 од 21.01.2015. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 463/13 од 24.04.2014. године, одбијен је тужбени захтев да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду бр. ... од 31.10.2013. године и обавезе тужени да тужиоцу исплати накнаду штете у износу од 18 зарада које би остварио да је радио код туженог, укупно 426.312,00 динара са каматом од 25.03.2014. године до исплате. Тужилац је обавезан да туженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 70.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3066/14 од 21.01.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену благовремено је изјавио ревизију тужилац због погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број бр.72/11...55/14) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време, на пословима ... по уговору о раду од 24.02.2011. године до доношења решења о отказу 31.10.2013. године. Тужиоцу је отказан уговор о раду јер је због економских и организационих промена код туженог престала потреба за његовим радом у складу са одредбама члана 179. тачка 9. и чл.158. и 159. Закона о раду. Пре отказа тужиоцу је исплаћена отпремнина.

У тренутку утврђивања вишка запослених тужени је имао 64 запослена а вишком је оглашено мање од 10 запослених. Због исказаног губитка у пословању тужени је покренуо и спровео поступак утврђивања вишка запослених. Пре доношења решења о отказу уговора о раду тужиоцу, тужени је донео Одлуку о покретању поступка утврђивања вишка запослених од 02.10.2013. године, донео Правилник о измени Правилника о организацији и систематизацији послова од 03.10.2013. године, Одлуку о критеријумима за одређивање вишка запослених од 03.10.2013. године и Оцену о резултатима рада запослених од 11.10.2013. године. Измењеном организацијом и систематизацијом код туженог је у организационом делу основне организационе јединице извршено укидање одређених послова а смањен је број извршилаца на пословима из оквира радног места инкасанти – изналазач тако што је 10 извршилаца предвиђено 6 извршилаца. Због смањења броја извршилаца на одређеним пословима тужени као послодавац, иако према броју запослених који су оглашени као вишак није био у обавези да по закону донесе програм решавања вишка запослених, донео је Одлуку о утврђивању критеријума за одређивање вишка запослених. Основни критеријум био је резултат рада у протеклој години утврђен према образложеној оцени непосредног руководиоца, заснован на елементима оствареног учинка према утврђеним нормативима квалитета обављеног посла, ефикасности рада и односа према раду и радним задацима. Као допунски критеријум су били предвиђени број чланова породице који остварују зараду, дужина радног стажа и број деце на школовању, при чему је предност имао запослени са дужим радним стажом и више деце на школовању. Током спроведеног поступка, тужени је применом усвојених критеријума и описне оцене са резултатима рада запослених из извештаја непосредних руководилаца, сачинио службену белешку о раду и резултатима рада и донео оцену о резултатима рада запослених, на основу чега је сачинио и Одлуку о престанку потребе за радом одређених запослених. Применом тако утврђених критеријума и спроведеног поступка и тужилац је међу осталим запосленима (као лошије оцењеним у односу на остале извршиоце на истим пословима) одређен као вишак запослених за чијим радом је престала потреба. Решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето је 31.10.2013. године.

Код оваквог чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право када су оценили да је побијано решење о отказу тужиоцу уговора о раду донето у законито спроведеном поступку и без повреде тужиочевих права. Због тога су пресудама одбили као неоснован тужбени захтев за поништај решења о отказу и исплату тужиоцу 18 зарада на име накнаде материјалне штете, без враћања на рад.

Неосновано се ревизијом тужиоца побијају нижестепене пресуде због погрешне примене материјалног права. Судови су одлуку о одбијању тужбеног захтева образложили ваљаним и довољним разлозима које прихвата и Врховни касациони суд.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду предвиђено је да постоји оправдан разлог за отказ уговора о раду уколико услед технолошких, економских или организационих промена код послодавца престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. С обзиром на број укупно запослених на неодређено време и број запослених за чијим радом је престала потреба, тужени није био у обавези да донесе програм решавања вишка запослених у смислу члана 153. до 156. Закона о раду. Како је промењеном организацијом и систематизацијом код туженог дошло до смањења броја извршилаца на пословима инкасанта-изналазача на којима је био распоређен тужилац, тужени је утврдио, а затим применио критеријуме на основу којих је донео одлуку о вишку запослених. На основу утврђеног критеријума резултата рада и спроведеног оцењивања одредио је вишак запослених међу којима се нашао и тужилац као запослени на пословима инкасанта – изналазача. Примењени критеријуми за утврђивање вишка запослених у смислу члана 155. став 1. тачка 4. Закона о раду оправдавају отказни разлог престанка потребе за радом тужиоца због смањеног обима посла и смањења броја извршилаца на пословима на којима је био распоређен, који је прописан одредбом члана 179. тачка 9. истог закона. Исплата отпремнине извршена је у складу са обавезом из члана 158. овог закона.

Како је у поступку судске заштите пред првостепеним судом изведеним доказима утврђено да је побијано решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето у законито спроведеној процедури и уз примену критеријума за утврђивање вишка запослених, формална непотпуност образложења писаног текста тог решења у смислу непотпуног описа свих спроведених радњи и фаза поступка не утиче на ваљаност и правно дејство тог решења у смислу члана 185. став 1. Закона о раду. Терет доказивања чињеница да је тужени био у могућности да тужиоцу обезбеди други посао одговарајући његовој стручној спреми или преквалификацију или рад код другог послодавца почива на тужиоцу у смислу члана 231. став 2. ЗПП, па такви ревизијски разлози без пружања потребних података и доказа у поступку до правноснажног пресуђења немају значаја за друкчија одлучивања у постојећој чињеничној ситуацији.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

Правилна је и одлука о трошковима поступка која је донета на основу члана 163. ст.1. и 2. у вези чл.153. и 154. ЗПП.

На основу члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП, туженом није досуђена накнада трошкова одговора на ревизију јер та процесна радња није била потребна у ревизијском поступку.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић